

2023-yil yanvar-oktabr oylari uchun
dastlabki ma'lumot

ANDIJON VILOYATI TASHQI SAVDO AYLANMASI

Tashqi iqtisodiy faoliyat
va savdo statistikasi bo'limi:
74 228-30-57

TASHQI SAVDO AYLANMASI

Mamlakatimizda olib borilayotgan iqtisodiy islohotlar xorijiy davlatlar bilan savdo aloqalarining jadal o'sishiga xizmat qilmoqda. Xususan, mamlakatning eksport salohiyatini oshirish bo'yicha qabul qilingan qarorlar mahalliy kompaniyalarga tashqi bozorlarda ko'proq tajriba orttirishga imkon beradi. Pirovardida ular jahon savdosida raqobatdosh ustunlikka ega bo'ladi.

Viloyatda bu borada so'nggi yillarda amalga oshirilayotgan eksportni rag'batlantirish, importni optimallashtirish va umuman olganda tashqi savdo muvozanatini ta'minlash maqsadida amalga oshirilgan chora-tadbirlar natijasida, **2023-yil yanvar-oktabr oylarida viloyatning tashqi savdo aylanmasi (matnda TSA) 4 057,7 mln. AQSh dollariga yetdi va 2022-yilning yanvar-oktabr oylariga nisbatan 570,0 mln. AQSh dollariga yoki 16,3 % ga ko'paydi.**

TASHQI SAVDO AYLANMASI (yanvar- oktabr, mln. AQSh dollari)

Tashqi savdo aylanmasi

2023- y.: **4 057,7** - **16,3 %**

(2022- y.: **3 487,7**)

Saldo

2023- y.: **- 2 120,7** (2022 y.: - 1 500,5)

Eksport

2023- y.: **968,5** - **97,5 %**

(2022- y.: **993,6**)

Tovarlar: 959,0

Xizmatlar: 9,5

Import

2023- y.: **3 089,2** - **23,9 %**

(2022- y.: **2 494,1**)

Tovarlar: 3 022,0

Xizmatlar: 67,1

Tashqi savdo aylanmasi – muayyan davr uchun mamlakat eksporti va importi qiymatining miqdori hisoblanadi. Tovarlarining tashqi savdo statistikasi O‘zbekiston Respublikasi bojxona hududiga olib kirish (import) yoki O‘zbekiston Respublikasi bojxona hududidan olib chiqish (eksport) natijasida mamlakat material resurslari zaxiralariga qo‘shiladigan yoki ulardan ayirib tashlanadigan tovarlar hisobini tashqi savdo umumiy hisob tizimi asosida yuritiladi.

TSAda eksport hajmi **968,5** mln. AQSh dollariga (**2,5 %** ga kamaydi) va import hajmi **3 089,2** mln. AQSh dollariga (**23,9 %** ga ko‘paydi) yetdi. Hisobot davrida **2 120,7** mln. AQSh dollari qiymatida manfiy tashqi savdo balansi qayd etildi.

ANDIJON VILOYATI TASHQI SAVDO AYLANMASIDA ENG YUQORI ULUSHGA EGA BO‘LGAN DAVLATLAR

(2023-yil yanvar-oktabr, mln. AQSh dollari)

Koreya Respublikasi TSA – 1 142,5 Eksport: 0,3 Import: 1 142,2 28,2 %	XXR TSA – 1 070,4 Eksport: 54,9 Import: 1 015,5 26,4 %	Qozog‘iston TSA – 465,8 Eksport: 458,7 Import: 7,1 11,5 %	Rossiya Federatsiya TSA – 264,6 Eksport: 187,9 Import: 76,7 6,5 %	Braziliya TSA – 190,3 Eksport: 0,1 Import: 190,2 4,7 %
Qirg‘iz Respublikasi TSA – 189,2 Eksport: 155,3 Import: 33,9 4,7 %	Meksika TSA – 175,4 Eksport: - Import: 175,4 4,3 %	AQSH TSA – 136,4 Eksport: 0,3 Import: 136,1 3,4 %	Turkiya TSA – 88,1 Eksport: 22,8 Import: 65,3 2,2 %	Hindiston TSA – 49,2 Eksport: 0,001 Import: 49,2 1,2 %

Andijon viloyati jahonning **80** mamlakati bilan savdo aloqalarini amalga oshirib kelmoqda. TSAning nisbatan salmoqli hissasi Koreya Respublikasida (**28,2 %**), XXRda (**26,4 %**), Qozog'istonda (**11,5 %**), Rossiya Federatsiyasida (**6,5 %**), Qirg'iz Respublikasida (**4,7%**) va Braziliyada (**4,7 %**) qayd etilgan.

Shuningdek, qo'shni davlatlar bilan o'zaro aloqalarni mustahkamlash, mamlakatlarni iqtisodiy-ijtimoiy, savdo-sanoat hamda madaniy sohalardagi aloqalarini rivojlantirish borasida katta ishlar amalga oshirilayotganini ko'rish mumkin.

Xususan, Qozog'iston va Tojikiston kabi qo'shni davlatlar bilan TSAda so'nggi yillarda katta o'zgarishlar kuzatilyapti. Misol uchun, so'nggi uch yilda TSA Qozog'iston 1,6 barobarga oshdi.

TASHQI SAVDO PROFITSITI BO'LGAN ASOSIY UCH DAVLAT

(2023-yil yanvar- oktabr mln. AQSh dollari)

Qozog'iston – 465,8

Qirg'iz Respublikasi – 189,2

Tojikiston – 18,9

Tashqi iqtisodiy faoliyat bo'yicha **20** ta yirik hamkor-davlatlar orasidan uchta davlatda ijobiy tashqi savdo balansi kuzatilgan. Xususan, Qozog'iston, Qirg'iz Respublikasi va Tojikiston davlatlari shular jumlasidandir. Qolgan **17** ta davlatlar bilan manfiy tashqi savdo balansi saqlanib qolmoqda.

ANDIJON VILOYATINING YIRIK HAMKOR DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI DINAMIKASI

(yanvar-oktabr, mln. AQSh dollari)

Davlatlar	2021-y.	2022-y.	2023-y.
Koreya Respublikasi	1 012,7	1 309,6	1 142,5

Eksport

0,6

0,7

0,3

Import

1 012,1

1 308,9

1 142,2

XXR

357,4

520,8

1 070,4

Eksport

76,9

52,4

54,9

Import

280,5

468,4

1 015,5

Qozog'iston

288,9

374,0

465,8

Eksport

280,2

366,9

458,7

Import

8,7

7,1

7,1

Rossiya Federatsiyasi

191,3

381,7

264,6

Eksport

62,7

139,9

187,9

Import

128,6

241,8

76,7

Braziliya

12,0

42,9

190,3

Eksport

0,01

0,3

0,1

Import

12,0

42,6

190,2

Qirg'iz Respublikasi

263,9

369,0

189,2

Eksport

237,4

340,3

155,3

Import

26,5

28,7

33,9

Meksika

5,0

44,1

175,4

Eksport

0,00001

0,00001

0,0

Import

5,0

44,1

175,4

AQSh

55,2

65,9

136,4

Eksport

0,3

0,2

0,3

Import

54,9

65,7

136,1

Turkiya

73,3

91,8

88,1

Eksport

20,4

36,7

22,8

Import

52,9

55,1

65,3

Hindiston

12,6

32,8

49,2

Eksport

0,2

0,7

0,0

Import

12,4

32,1

49,2

	Davlatlar	2021-y.	2022-y.	2023-y.
	Germaniya	17,9	30,7	36,3
	<i>Eksport</i>	0,9	0,7	0,3
	<i>Import</i>	17,0	30,0	36,0
	Belarus	3,5	7,2	31,5
	<i>Eksport</i>	1,5	2,8	26,1
	<i>Import</i>	2,0	4,4	5,4
	Slovakiya	5,7	10,3	25,4
	<i>Eksport</i>	0,0	0,001	0,0
	<i>Import</i>	5,7	10,3	25,4
	Ozarbajjon	4,8	13,3	21,5
	<i>Eksport</i>	3,9	12,9	21,4
	<i>Import</i>	0,9	0,4	0,1
	Tojikiston	3,6	7,1	18,9
	<i>Eksport</i>	1,5	5,8	18,4
	<i>Import</i>	2,1	1,3	0,5
	Italiya	12,4	12,4	14,3
	<i>Eksport</i>	2,2	4,2	3,4
	<i>Import</i>	10,2	8,2	10,9
	Chexiya	12,2	14,6	13,9
	<i>Eksport</i>	0,05	0,1	0,0
	<i>Import</i>	12,2	14,5	13,9
	Eron Islom Respublikasi	8,3	8,5	13,3
	<i>Eksport</i>	0,5	1,0	3,8
	<i>Import</i>	7,8	7,5	9,5
	Vetnam	2,8	0,7	12,9
	<i>Eksport</i>	0,4	0,003	0,03
	<i>Import</i>	2,4	0,7	12,9
	Polsha	10,1	9,2	12,9
	<i>Eksport</i>	1,1	1,1	0,6
	<i>Import</i>	9,0	8,1	12,3

ANDIJON VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA TASHQI SAVDO AYLANMASI (2023-yil yanvar-oktabr)*

	Hajm mln. AQSh dollari	O'sish sur'ati, % da	Ulushi, % da
Andijon viloyati	4 057,6	116,3	100,0
Andijon sh.	577,0	117,3	14,2
Xonobod sh.	87,7	120,9	2,2
tumanlar:			
Oltinko'l	65,2	330,2	1,6
Andijon	90,4	118,9	2,2
Baliqchi	38,9	94,2	1,0
Bo'ston	21,1	64,1	0,5
Buloqboshi	160,5	600,7	4,0
Jalaquduq	37,9	68,1	0,9
Izboskan	19,9	83,5	0,5
Ulug'nor	19,6	120,9	0,5
Qo'rg'ontepa	39,5	56,2	1,0
Asaka	2 657,0	116,8	65,5
Marhamat	28,3	90,3	0,7
Shahrixon	74,7	84,6	1,8
Paxtaobod	22,1	93,6	0,5
Xo'jaobod	117,4	83,4	2,9

Eng yuqori hajm,
mln. AQSh dollari

Eng quyi hajm,
mln. AQSh dollari

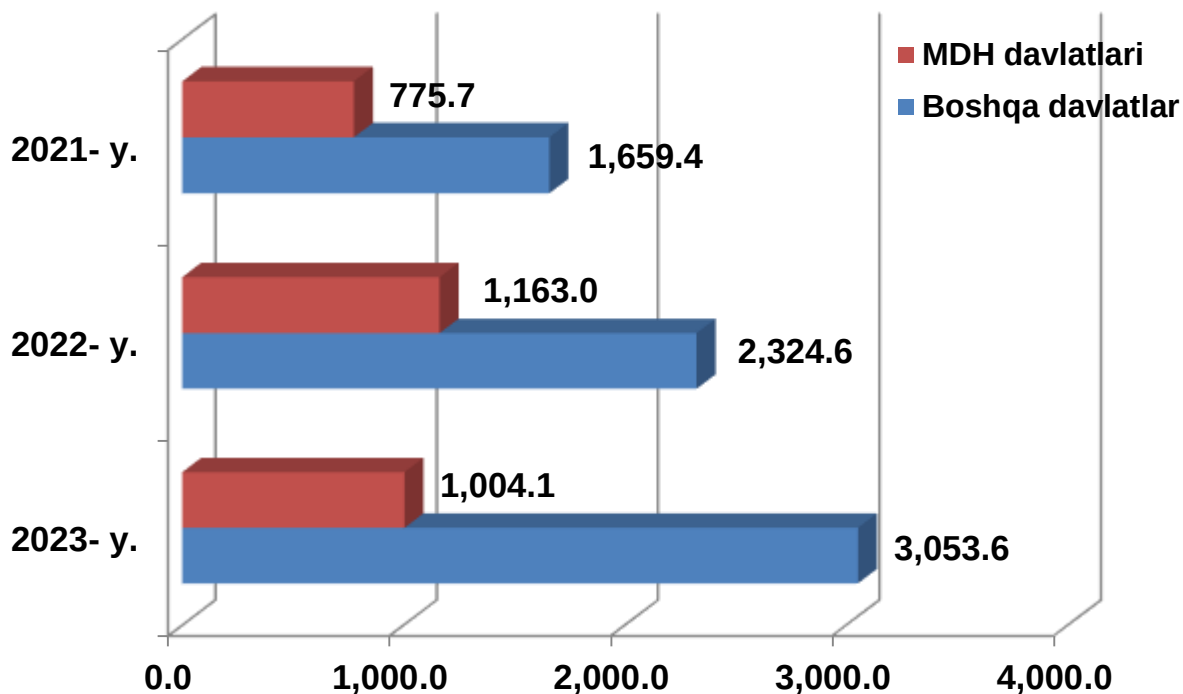

Viloyatda tashqi savdo aylanmasi tarkibida eng yuqori ulushni Asaka tumani **65,5 %** ulush bilan **2 657,0** mln. AQSh dollarini, eng quyi ulushni esa Ulug'nor tumani **0,5 %** ulush bilan **19,6** mln. AQSh dollarini tashkil etdi.

* Tabiiy gaz va elektr energiyasi yetkazib berish, shuningdek, maxsus eksport bo'yicha rasmiy statistik ma'lumotlar, O'zbekiston Respublikasi viloyatlari, shaharlar va tumanlari bo'yicha taqsimlanmagan

ANDIJON VILOYATI TASHQI SAVDO AYLANMASIDA MDH MAMLAKATLARI VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARNING HAJMLARI DINAMIKASI (yanvar-oktabr, mln. AQSh dollari, ulushi, % da)

2023-yil yanvar-oktabr oylarida tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlarining ulushi **24,7** % ni tashkil etib, tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 2022-yilning mos davriga nisbatan **13,7** % ga kamayib, so'ngi uch yilda o'rtacha ko'rsatkichni qayd etdi.

Andijonning boshqa xorijiy davlatlar bilan TSAsi 2023-yilning yanvar-oktabr oylarida 2022-yilning mos davriga nisbatan **31,4** % ga ko'paydi va jami TSAdagi ulushi **75,3** % ni tashkil etdi.

Andijon viloyatining MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasi 2023-yil yanvar-oktabr holatiga ko'ra, **1 004,1** mln. AQSh dollarini tashkil etdi. Shundan eksport **876,8** mln. AQSh dollariga yetgan bo'lsa, import **127,3** mln. AQSh dollari qiymatida qayd etildi.

ANDIJON VILOYATINING MDH DAVLATLARI BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI (2023-yil yanvar-oktabr, mln. AQSh dollari)

Rossiya Federatsiyasi

TSA – 264,6
Eksport – 187,9
Import – 76,7

Qozog'iston

TSA – 465,8
Eksport – 458,7
Import – 7,1

Qirg'iz Respublikasi

TSA – 189,2
Eksport – 155,3
Import – 33,9

Ozarbajjon

TSA – 21,5
Eksport – 21,4
Import – 0,1

Belarus Respublikasi

TSA – 31,5
Eksport – 26,1
Import – 5,4

Tojikiston

TSA – 18,9
Eksport – 18,4
Import – 0,5

Moldova Respublikasi

TSA – 1,7
Eksport – 1,3
Import – 0,4

Ukraina

TSA – 7,0
Eksport – 4,0
Import – 3,0

Turkmaniston

TSA – 3,7
Eksport – 3,4
Import – 0,3

Armaniston

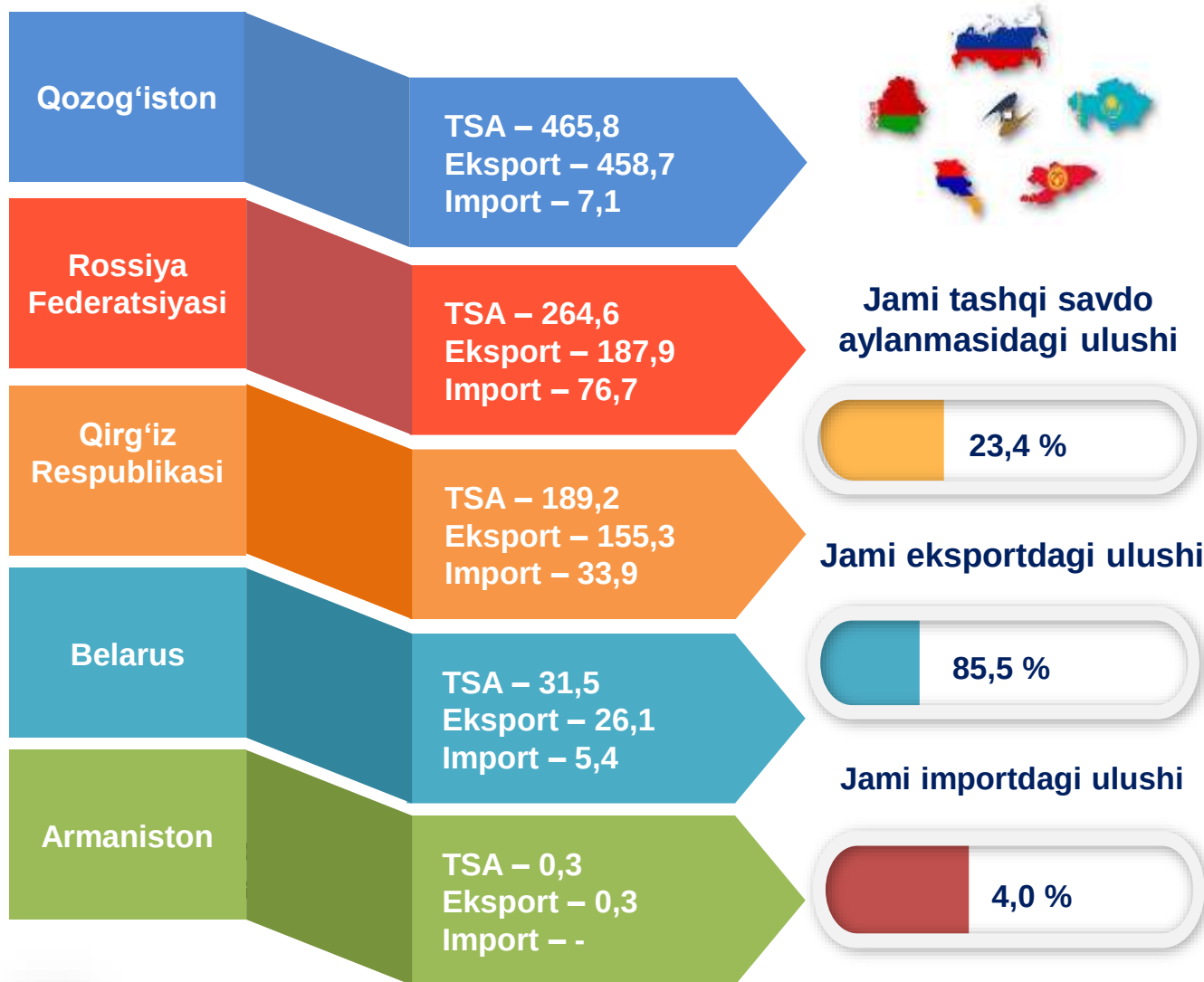
TSA – 0,3
Eksport – 0,3
Import – -

Andijon viloyatining MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasining eng yuqori ulushi Qozog'iston (**46,4** %), Rossiya Federatsiyasi (**26,4** %) hamda Qirg'iz Respublikasi (**18,8** %) bilan qayd etildi.

ANDIJON VILOYATINING YEOIIIGA A'ZO DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI

(yanvar-oktabr, mln. AQSh dollari, ulushi, % da)

Andijon viloyatining Yevroosiyo iqtisodiy ittifoqiga a'zo davlatlar bilan tashqi savdo aylanmasi **951,4** mln. AQSh dollarini tashkil etdi. Shundan, eksport hajmi **828,3** mln. AQSh dollari, import hajmi esa **123,1** mln. AQSh dollariga yetdi.

Shuni ta'kidlash lozimki, YEOIning a'zo davlatlari (Qozog'iston, Rossiya Federatsiyasi, Qirg'iz Respublikasi, Belarus va Armaniston) o'rtasida tovarlar va xizmatlar harakati, migrantlar harakatlanishi va kapital harakatining erkinligi ta'minlangan bo'lib, yagona bojxona tizimiga ega bo'lgan umumiy iqtisodiy hudud shakllantirilgan.

ANDIJON VILOYATI EKSPORTI

Xalqaro iqtisodiy aloqalarning rivojlanishi eksportning barqaror o'sishiga ko'maklashadi va bu o'z navbatida ma'lum natijalarga erishish uchun zamin yaratadi. Mamlakatning eksport salohiyatini oshirish, eksportyorlarni davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash, eksportbop mahsulotlar nomenklaturasini kengaytirish maqsadida amalga oshirilgan islohotlar natijasida eksportyorlar soni **400** taga yetdi va ular tomonidan **968,5** mln. AQSh dollari qiymatidagi (2022-yilning mos davriga nisbatan **2,5** % ga ko'paydi) tovar va xizmatlar eksport qilinishi ta'minlandi.

XSST* BO'YICHA EKSPORT TARKIBI (2023-yil yanvar-oktabr, ulushi, % da)

Andijon viloyatida tovarlar tashqi savdosi statistik ko'rsatkichlarini shakllantirishda, Tashqi iqtisodiy faoliyat tovar nomenklaturasi (**keyingi o'rinlarda TIF TN**) bilan birgalikda, Birlashgan Millatlar Tashkilotining Xalqaro standartlashgan savdo tasniflagichi (**keyingi o'rinlarda – XSST**) ishlatiladi. Bu o'z navbatida tahliliy maqsadlarda eksport va import qilinadigan tovarlarni 10 ta katta qismga guruhlash uchun imkon beradi. Tovarlarni **XSST** bo'yicha kodlashtirish, **TIF TN** va **XSST** o'rtasida o'tish kalitlari yordamida amalga oshiriladi.

ANDIJON VILOYATINING XSST BO'YICHA EKSPORTI TARKIBI

(yanvar-oktabr, yillar kesimida)

XSST tarkibi	mln. AQSh dollari		O'zgarish sur'ati, % da		Umumiy hajmga nisbatan, % da	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Jami eksport	993,6	968,5	139,0	97,5	100,0	100,0
<i>shu jumladan:</i>						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	34,3	32,7	101,3	95,3	3,4	3,4
Ichimliklar va tamaki	1,3	5,2	10,9 b.	4,0 b.	0,1	0,5
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	4,6	3,4	48,7	74,2	0,5	0,4
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	10,4	1,0	58,4 b.	9,4	1,0	0,1
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	0,001	0,0002	99,0	30,7	0,0001	0,00002
Kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar	17,8	16,8	9,7 b.	94,8	1,8	1,7
Sanoat tovarlari	240,3	204,0	133,8	84,9	24,2	21,1
Mashinalar va transport asbob-uskunolari	376,5	451,6	129,8	119,9	37,9	46,6
Turli xil tayyor buyumlar	298,8	244,3	154,1	81,8	30,1	25,2
Xizmatlar	9,6	9,5	165,4	99,9	1,0	1,0

Eksport tarkibida tovarlar ulushi **99,0 %** ni tashkil etib, ular mashinalar va transport asbob uskunolari (**46,6 %**), turli xil tayyor buyumlar (**25,2 %**), sanoat tovarlari (**21,1 %**), kimyoviy vositalar (**1,7 %**) va oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (**3,4 %**) hissasiga to'g'ri kelmoqda.

ANDIJON VILOYATINING XSST BO'YICHA EKSPORTI TARKIBI (2023-yil yanvar-oktabr)

XSST bo'limi nomi	Ming AQSh dollari	2022-yilning mos davriga nisbatan, % da
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar		
Sabzavotlar va mevalar	31 432,1	95,6
Kofe, choy, kakao, ziravorlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	699,6	88,9
Sut mahsulotlari va qush tuxumlari	312,0	61,3
Shakar, shakardan tayyorlangan mahsulotlar va asal	164,1	7,0 b.
Ichimliklar va tamaki		
Ichimliklar	5 208,3	4,0 b.
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari		
To'qimachilik tolalari va ularning chiqindilari	2 512,8	63,0
Hayvonlar va o'simliklardan kelib chiqqan xomashyo materiallari, boshqa joyda tasniflanmagan	381,9	181,5
Moy olinadigan urug'lar va moy olinadigan mevalar	355,7	102,6
56-bo'limga kiritilgandan tashqari o'gitlar uchun xomashyo va mineral xomashyo (ko'mir, neft va qimmatbaho toshlardan tashqari)	114,1	150,5
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar		
Neft va neft mahsulotlari va shunga o'xshash materiallar	979,4	9,5
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar		
O'simlik moylari va yog'lari, xom, tozalangan yoki fraksiyalangan	0,189	31,8
Hayvonlar va o'simliklar moylari va yog'lari, qayta ishlangan; mumlar; texnik aralashmalar va preparatlar	-	0,0
Kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar		
Boshqa joyda tasniflanmagan kimyoviy materiallar va mahsulotlar	15 028,5	106,3
Noorganik kimyo moddalari	555,3	145,2
Efir moylari, rezinoidlar va attorlik moddalari; xojatxona preparatlari, polirovkalash va yuvish vositalari	535,3	3,8 b.
Bo'yaydigan va terini oshlovchi moddalar va bo'yoqlar	238,4	194,7

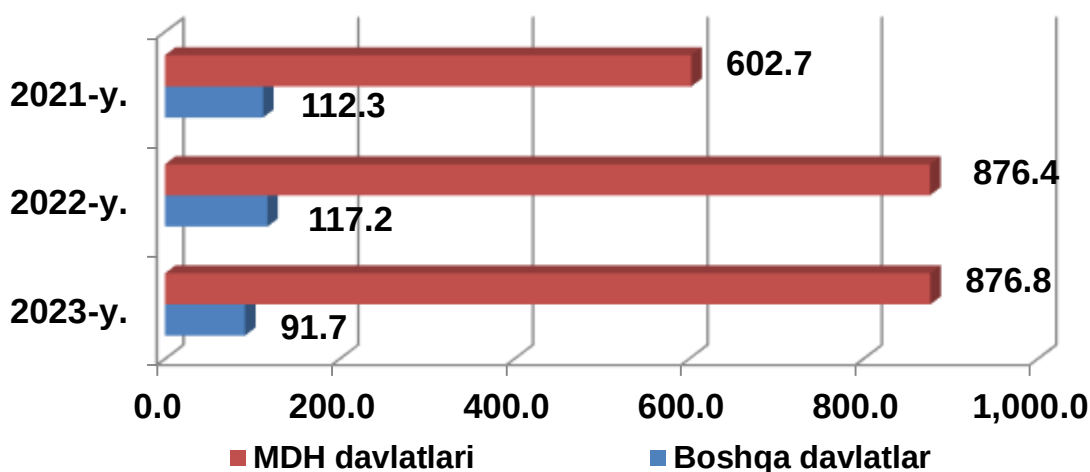
XSST bo'limi nomi	Ming AQSh dollari	2022-yilning mos davriga nisbatan, % da
Sanoat tovarlari		
To'qimachilik yigirilgan ipi, matolar, tayyor buyumlar va shunga o'xshash mahsulotlar	187 424,8	95,0
Qog'oz, karton va qog'oz massasi, qog'oz yoki kartondan tayyorlangan buyumlar	5 309,7	23,4
Metallardan tayyorlangan buyumlar, boshqa joyda tasniflanmagan	4 502,8	44,9
Ruda bo'lmagan qazilmalardan tayyorlangan mahsulotlar, boshqa joyda tasniflanmagan	2 660,5	58,1
Mashinalar va transport asbob-uskunolari		
Avtomobillar (shu jumladan, havo transporti vositalari)	296 956,3	129,4
Energiya generatori mashinalari va asbob-uskunalar	137 222,4	105,4
Elektr mashinalari, apparatlar va asboblari, boshqa joyda tasniflanmagan, va ularning elektr qismlari (boshqa joyda tasniflanmagan elektr maishiy asboblarning elektr bo'lmagan qismlari ham)	8 610,8	91,5
Sanoat uchun maxsus bo'lmagan mashinalar va asbob-uskunalar va ularning detallari, boshqa joyda tasniflanmagan	6 708,2	106,6
Turli xil tayyor buyumlar		
Kiyim-kechaklar va ularning anjomlari	225 257,3	83,4
Poyabzal	12 632,3	69,1
Har xil tayyor buyumlar, boshqa joyda tasniflanmagan	2 443,5	81,7
Mebel va uning qismlari, yotarjoy buyumlari, matraslar, matraslar uchun tirgaklar, yostiqlar va shunga o'xshash tikilgan mebel	2 106,5	52,3

Andijon tashqi savdo statistikasida sherik mamlakatlarga quyidagilar kiradi: olib kirishda - tovarlar kelib chiqqan mamlakat, agar kelib chiqqan mamlakat noaniq bo'lsa, jo'natib yuborgan mamlakat. Olib chiqishda - tovarlar yuboriladigan mamlakat hisoblanadi.

2023-yilning yanvar-oktabr oylarida MDH mamlakatlariga **876,8** mln. AQSh dollari qiymatidagi tovar va xizmatlar eksport qilinib, jami eksportdagi ulushi **90,5** % ini tashkil etdi.

MDH VA BOSHQA DAVLATLARGA TOVAR VA XIZMATLAR EKSPORTI HAJMLARI DINAMIKASI

(yanvar-oktabr, mln. AQSh dollari, ulushi, % da)

2023-yil yanvar-oktabr oylarida tashqi savdo aylanmasida tovarlar va xizmatlar eksporti bo'yicha asosiy hamkorlarimiz Qozog'iston, Rossiya Federatsiyasi, Qirg'iz Respublikasi, XXR, Belarus, Turkiya va Ozarbayjon kabi davlatlar bo'lgan. Ularning umumiy eksportdagi ulushi **95,8** % ni tashkil etdi.

VILOYAT EKSPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARNING ULUSHI (2023-yil yanvar-oktabr, % da)

ANDIJON VILOYATINING ASOSIY HAMKOR DAVLATLARGA AMALGA OSHIRGAN EKSPORTI HAJMI VA O'SISH SUR'ATLARI *(yanvar-oktabr, yillar kesimida)*

Davlatlar	mln. AQSh dollari		O'sish sur'ati, % da		Egallab turgan o'rni	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Qozog'iston	366,9	458,7	130,9	125,0	1	1
Rossiya Federatsiyasi	139,9	187,9	2,2 b.	134,4	3	2
Qirg'iziston	340,3	155,3	143,4	45,7	2	3
Xitoy	52,4	54,9	68,1	104,8	4	4
Belarus	2,8	26,1	184,6	9,4 b.	12	5
Turkiya	36,6	22,8	179,4	62,3	5	6
Ozarbajjon	12,9	21,4	3,3 b.	166,0	6	7
Tojikiston	5,8	18,4	3,9 b.	3,2 b.	8	8
Ukraina	3,6	4,0	33,3	109,4	11	9
Eron Islom Respublikasi	1,0	3,7	186,8	3,9 b.	16	10
Turkmaniston	0,3	3,4	34,2	10,7 b.	27	11
Italiya	4,2	3,4	194,1	81,6	9	12
Moldova Respublikasi	3,8	1,3	103,5	33,6	10	13
Afg'oniston	10,5	1,2	3,7 b.	11,6	7	14
Latviya	1,2	0,8	160,1	71,7	14	15
Bangladesh	0,7	0,8	15,8 b.	123,9	22	16
Polsha	1,1	0,6	105,1	49,7	26	17
Pokiston	1,7	0,5	81,9	29,9	15	18
Litva	0,1	0,4	12,7	7,7 b.	13	19
Germaniya	0,7	0,3	81,0	45,4	39	20

ANDIJON VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA EKSPORTI (2023-yil yanvar-oktabr)*

	Hajm mln. AQSh dollari	O'sish sur'ati, % da	Ulushi, % da
Andijon viloyati	968,5	100,5	100,0
Andijon sh.	86,6	97,7	8,9
Xonobod sh.	18,8	53,1	1,9
<i>tumanlar:</i>			
Oltinko'l	45,5	331,3	4,7
Andijon	39,8	122,5	4,1
Baliqchi	35,8	113,6	3,7
Bo'ston	19,0	61,4	2,0
Buloqboshi	10,5	55,3	1,1
Jalaquduq	31,5	62,9	3,2
Izboskan	11,2	69,1	1,2
Ulug'nor	17,5	183,2	1,8
Qo'rg'ontepa	20,3	46,2	2,1
Asaka	493,8	114,9	51,0
Marhamat	13,0	54,5	1,3
Shahrixon	39,6	77,8	4,1
Paxtaobod	15,3	94,8	1,6
Xo'jaobod	69,7	69,4	7,2

Eng yuqori hajm,
mln. AQSh dollari

Asaka

493,8

Andijon sh.

86,6

Xo'jaobod

69,7

Eng quyi hajm,
mln. AQSh dollari

Marhamat

13,0

Izboskan

11,2

Buloqboshi

10,5

Viloyat eksporti tarkibida eng yuqori ulushni Asaka tumani **51,0** % bilan **493,8** mln. AQSh dollarini, eng quyi ulushni esa Buloqboshi tumani **1,1** % bilan **10,5** mln. AQSh dollarini tashkil etdi.

* Tabiiy gaz va elektr energiyasi yetkazib berish, shuningdek, maxsus eksport va safarlar bo'yicha rasmiy statistik ma'lumotlar, O'zbekiston Respublikasi viloyatlari, tuman va shaharlari bo'yicha taqsimlanmagan.

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORTI

Hukumat tomonidan qishloq xo'jaligi va bog'dorchilikni rivojlantirishga katta e'tibor qaratilayotgani bois eksport qilinayotgan mahsulotlar sifati va hajmi yildan-yilga ortib bormoqda. Jumladan, 2023-yil yanvar-oktabr oylarida **119,7** ming tonna meva va sabzavotlar eksporti amalga oshirilgan bo'lib, ushbu ko'rsatkich 2022-yilning mos davriga nisbatan **21,6** ming tonnaga ko'paydi.

Meva-sabzavot mahsulotlarining asosiy eksport bozorlari Qirg'iz Respublikasi (**55,1** %), Rossiya Federatsiyasi (**32,6** %), Qozog'iston (**6,8** %), Latviya (**2,3** %) hamda Turkiya (**1,7** %) davlatlari hissasiga to'g'ri kelgan.

2023-yil yanvar-oktabr oylarida oziq-ovqat mahsulotlarining asosiy qismi bo'lgan **31,8 mln.** AQSh dollari qiymatidagi meva-sabzavot eksport qilindi. Bu ko'rsatkich 2022-yilning mos davriga nisbatan **4,3** % ga kamaydi va jami eksportdagi ulushi **3,3** % ni tashkil etdi.

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORTI (2023-yil yanvar-oktabr, o'zgarish sur'atlari, qiymatga nisbatan)

Uzum (quritilgan uzumni qo'shgan holda) 2,7mln. AQSH dollari 6,2 ming tonna ↑ 82,5 %	Karam 1,5 mln. AQSH dollari 7,4 ming tonna ↑ 87,6 %	Gilos 0,6 mln. AQSH dollari 1,0 ming tonna ↓ 36,6 %	Pomidor 2,0 mln. AQSH dollari 3,7 ming tonna ↓ 86,3 %
Shaftoli 1,5 mln. AQSH dollari 2,2 ming tonna ↑ 60,3	Bodring 1,5 mln. AQSH dollari 2,4 ming tonna ↑ 2,5 b.	Qovun va tarvuz 6,2 mln. AQSH dollari 40,0 ming tonna ↑ 1,2 b.	Piyoz 2,1 mln. AQSH dollari 12,2 ming tonna ↑ 106,9 %

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARINING EKSPORT GEOGRAFIYASI (2023-yil yanvar-oktabr)

Davlatlar	Ming tonna	Ming AQSh dollari	Ulushi, % da *
 Qirg'iz Respublikasi	90 078,4	17 314,8	55,1
 Rossiya Federatsiyasi	12 163,0	10 256,0	32,6
 Qozog'iston	13 993,6	2 143,5	6,8
 Latviya	2 195,0	720,5	2,3
 Turkiya	280,0	535,7	1,7
 Belarus	129,8	215,1	0,7
 XXR	291,5	202,1	0,6
 Germaniya	40,0	21,8	0,1
 Moldova Respublikasi	41,7	15,2	0,05
 Mongoliya	14,7	7,4	0,02

* qiymat ifodasidan

2023-yil yanvar-oktabr oylarida meva va sabzavotlar eksportining qiymat jihatidan eng katta hajmi Qirg'iz Respublikasiga to'g'ri keldi (meva va sabzavotlar eksporti umumiy hajmining **55,1** %), bu ko'rsatkich Rossiya Federatsiyasiga eksport hajmidan **1,7** barobar ko'p.

TO'QIMACHILIK MAHSULOTLARI EKSPORTI

So'nggi yillarda yengil sanoatda yuqori qo'shilgan qiymatdagi mahsulotlar ishlab chiqarish rivojlanib bormoqda. Yengil sanoat iqtisodiy jihatdan viloyat uchun muhim soha bo'lgani holda, aholi bandligining yuqori darajasini, shuningdek, sanoat salohiyatiga hamda davlatimizning xalqaro nufuziga hissa qo'shilishini ta'minlaydi.

To'qimachilik mahsulotlarining eksporti hajmlarining oshishi bevosita paxta xomashyosini o'rniga tayyor mahsulot ishlab chiqarish va qo'shimcha qiymat yaratish maqsadida amalga oshirilgan islohotlar natijasi sifatida qarash mumkin.

Xususan, 2023-yil yanvar-oktabr oylari yakuni bo'yicha **414,5 mln.** AQSh dollarilik to'qimachilik mahsulotlari eksporti amalga oshirilib, umumiy eksportning **35,0 %** ini tashkil etib, o'tgan yilga nisbatan **35,1 %** ga kamaydi.

Eksport qilingan to'qimachilik mahsulotlari tarkibida tayyor trikotaj va tikuvchilik kiyimlari (**54,1 %**), paxtadan yigirilgan ip (**26,6**), naqshli mato (**11,7 %**) asosiy ulushni egallagan. Yil boshidan **253** turdagi to'qimachilik mahsulotlari dunyoning **22** ta davlatiga eksport qilindi.

TO'QIMACHILIK MAHSULOTLARI EKSPORTI DINAMIKASI

(yanvar-oktabr, ming AQSh dollari)

	2022-yil	2023-yil
Jami:	469 172,1	414 532,4
 Tayyor trikotaj va tikuvchilik kiyimlari	269 592,8	224 380,7
 Paxtadan yigirilgan ip	113 398,2	110 156,6
 Naqshli mato	42 074,9	48 652,3
 Boshqa to'qimachilik mahsulotlari	11 139,6	9 163,8
 Gilamlar	8 458,9	6 243,4
 Paxtadan gazlamalar	5 895,5	5 746,2
 Ipak mahsulotlari	7 552,6	5 394,3

DAVLATLAR KESIMIDA TO'QIMACHILIK MAHSULOTLARI EKSPORTI DINAMIKASI (yanvar-oktabr, ming AQSh dollari)

		2022-yil	2023-yil	O'sish sur'ati, % da
	Rossiya Federatsiyasi	100,3	123,7	123,3
	Qirg'iz Respublikasi	247,8	105,1	42,4
	Belarus	2,0	24,5	12,0 b.
	Qozog'iston	8,7	20,7	2,4 b.
	Tojikiston	3,9	14,5	3,7 b.
	Ukraina	3,5	3,7	106,2
	Ozarbajjon	1,6	3,0	185,6
	Italiya	4,2	2,9	70,1
	XXR	52,0	2,0	3,9
	Moldova Respublikasi	3,6	1,1	31,7
	Afg'oniston	-	0,9	-
	Turkiya	34,4	0,7	2,2
	Litva	-	0,4	-
	Eron Islom Respublikasi	0,9	0,4	37,7
	Portugaliya	-	0,3	-
	Boshqalar	6,1	0,4	6,2

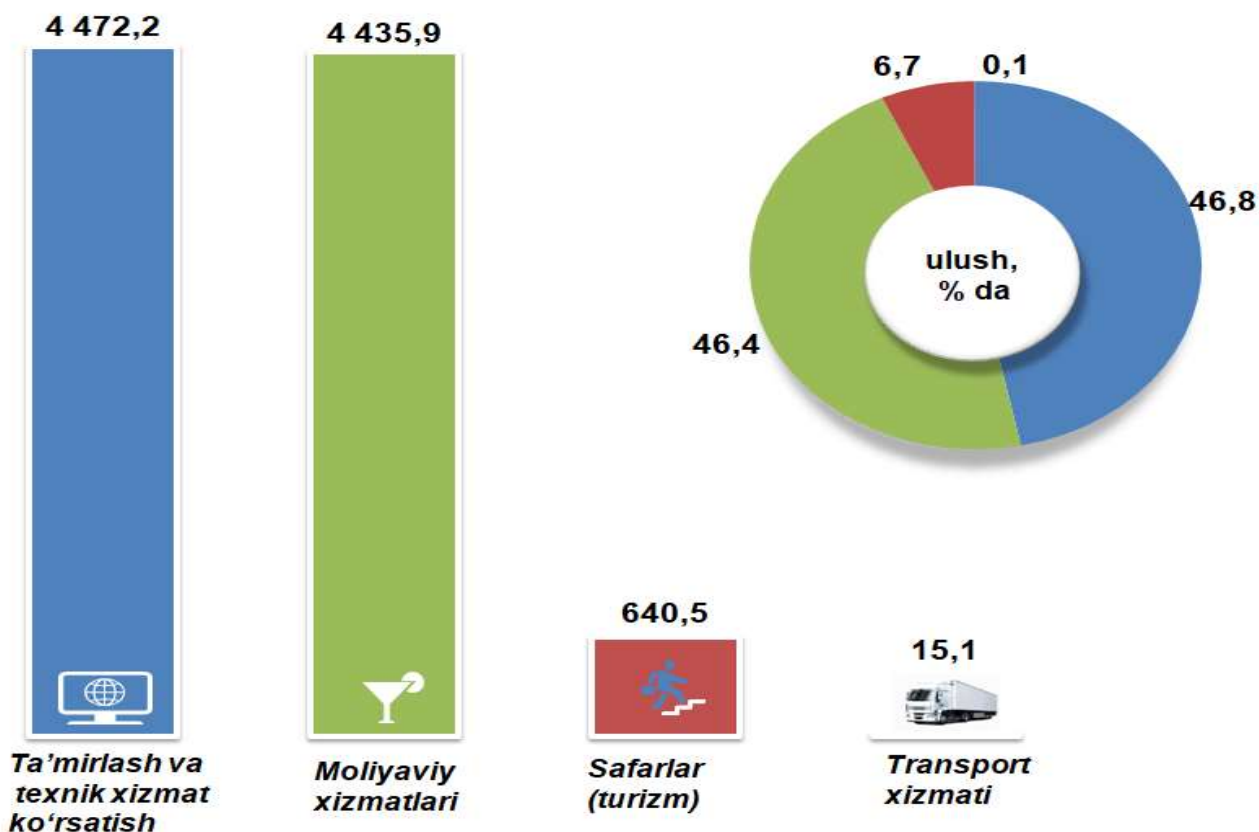
Viloyatning to'qimachilik sanoatini diversifikatsiya qilish va tayyor mahsulotlar eksportini rag'batlantirish borasidagi amaliy ishlar natijasida mamlakatimizning ushbu sohadagi salohiyati va hamkor davlatlardagi to'qimachilik bozoridagi ulushi oshib bormoqda.

To'qimachilik mahsulotlarining eng katta ulushi Rossiya Federatsiyasi (**40,6 % – 123,7 mln. AQSh dollari**), Qirg'iz Respublikasi (**34,5 % – 105,1 mln. AQSh dollari**) davlatlari hissasiga to'g'ri keldi.

Mamlakatimizda yangi ishlab chiqarish texnologiyalari va zamonaviy uskunalardan keng foydalanish, sohada sifat menejmenti tizimining joriy etilishi natijasida mehnat unumdorligini oshirishga xizmat qilmoqda. Bu, o'z navbatida, tayyor mahsulotlarga jahon bozorlarida o'z o'rnini topish imkonini beradi.

XIZMATLAR EKSPORTI TARKIBI (2023-yil yanvar-oktabr, ulushi, % da)

Xizmatlar eksporti hajmi **9 563,6** mln. AQSh dollarini yoki jami eksport hajmining **1,0** % ini tashkil etib, 2022-yilning mos davriga nisbatan **0,1** % ga kamaydi. Xizmatlar eksporti tarkibining asosiy ulushi ta'mirlash va texnik xizmat ko'rsatish (**46,8** %), moliyaviy xizmatlar (**46,4** %), safarlar (turizm) (**6,7** %) va transport xizmatlar (**0,1** %) hissasiga to'g'ri kelgan.

ANDIJON VILOYATINING IMPORTI

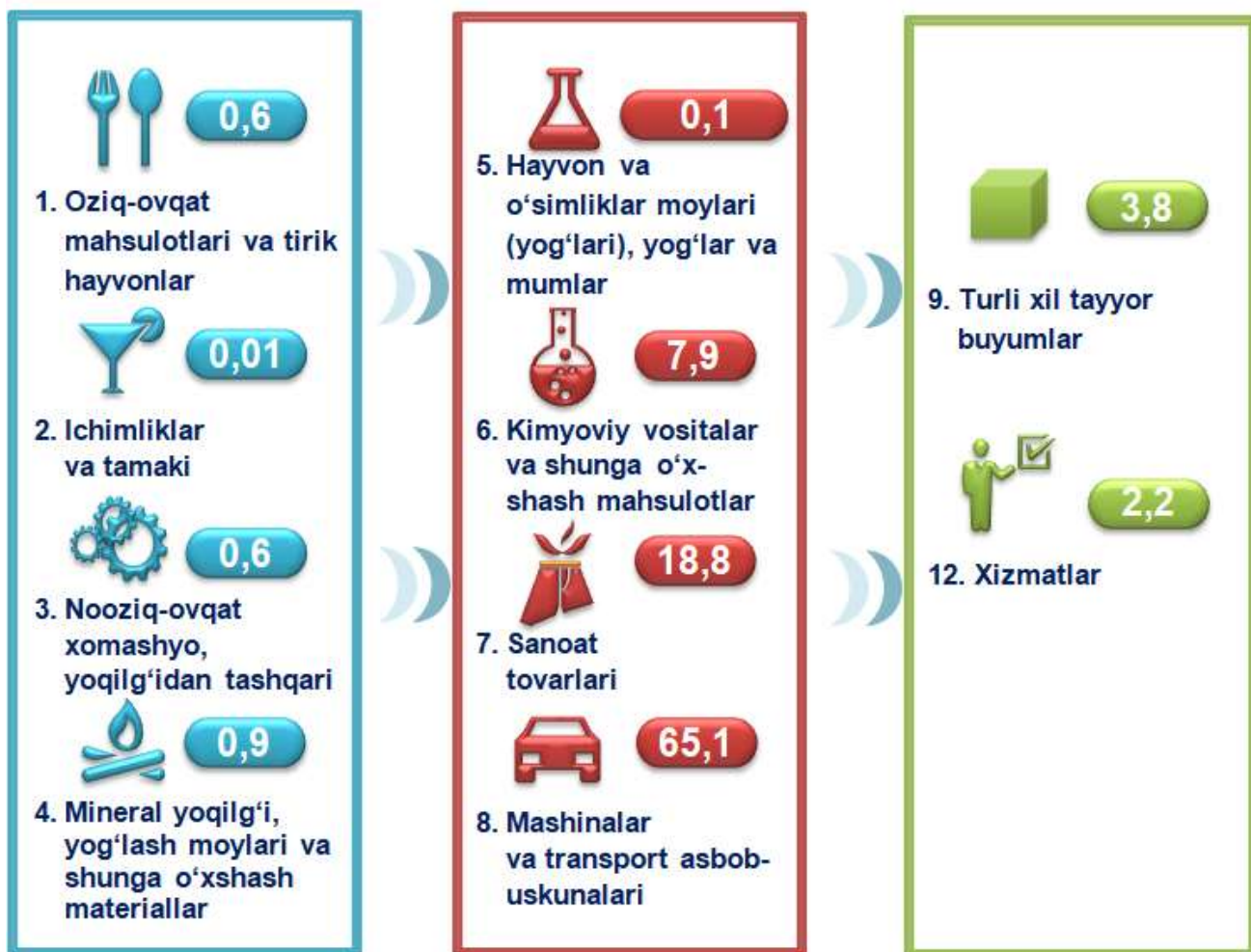

2023-yilning yanvar-oktabr oylarida import hajmi **3 089,2** mln. AQSh dollarini va 2022-yilning mos davriga nisbatan **23,9** % ni tashkil etdi. Import tarkibida eng katta ulush, mashinalar va transport asbob-uskunolari (**65,1** %), sanoat tovarlari (**18,8** %) hamda kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar (**7,9** %) hisobiga to'g'ri keldi.

XSST BO'YICHA IMPORT TARKIBI

(2023-yil yanvar-oktabr, ulushi, % da)

Tovarlar importi dinamikasi tahliliga ko'ra, 2023-yilning yanvar-oktabr oylarida import qilingan tovarlar hajmi, o'tgan yilning mos davriga nisbatan **649,3** mln. AQSh dollariga ko'paydi va **3 022,0** mln. AQSh dollarini tashkil etdi. Xizmatlar importi esa **67,1** mln. AQSh dollariga yetdi.

ANDIJON VILOYATINING XSST BO'YICHA IMPORTI TARKIBI (yanvar-oktabr, yillar kesimida)

XSST tarkibi	mln. AQSh dollari		O'sish sur'ati, % da		Umumiy hajmga nis- batan, % da	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Jami import	2 494,1	3 089,2	145,0	123,9	100,0	100,0
<i>shu jumladan:</i>						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	13,4	17,9	74,6	133,3	0,5	0,6
Ichimliklar va tamaki	0,1	0,3	20,9 b.	2,4 b.	0,01	0,01
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	18,8	20,4	116,6	108,8	0,8	0,6
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	12,5	27,2	143,5	2,2 b.	0,5	0,9
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	0,5	2,8	36,4	5,0 b.	0,0	0,1
Kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar	169,9	245,5	170,3	144,5	6,8	7,9
Sanoat tovarlari	565,5	579,8	192,6	102,5	22,7	18,8
Mashinalar va transport asbob- uskunalari	1455,4	2010,5	129,7	138,1	58,3	65,1
Turli xil tayyor buyumlar	91,6	117,7	129,9	128,5	3,7	3,8
Xizmatlar	166,4	67,1	186,3	40,3	6,7	2,2

XSST BO'LIMI BO'YICHA AYRIM MAHSULOTLAR IMPORTI TARKIBI (2023-yil yanvar-oktabr)

XSST bo'limi nomi	Ming AQSh dollari	2022-yilga nisbatan, % da
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar		
Donli ekinlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	4 941,6	2,2 b.
Tirik hayvonlar, 03 bo'limga kiritilgan hayvonlardan tashqari	4 278,7	86,2
Sabzavotlar va mevalar	2 566,3	132,1
Sut mahsulotlari va qush tuxumlari	1 931,8	2,2 b.
Ichimliklar va tamaki		
Ichimliklar	310,8	2,4 b.
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari		
Probka va yog'och-taxtalar	6 748,7	103,5
To'qimachilik tolalari va ularning chiqindilari	6 607,8	110,1
Tabiiy kauchuk (sun'iy va regeneratsiya qilingan rezina ham)	4 501,1	136,2
Hayvonlar va o'simliklardan kelib chiqqan xomashyo materiallari, boshqa joyda tasniflanmagan	1 555,4	95,5
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar		
Ko'mir, koks va briketlar	16 287,7	2,2 b.
Neft va neft mahsulotlari va shunga o'xshash materiallar	9 500,3	193,1
Tabiiy yoki sun'iy gaz	1 444,7	100,2 b.
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar		
O'simlik moylari va yog'lari (xom, tozalangan yoki fraksiyalangan)	2 556,0	4,6 b.
Hayvonlar va o'simliklar moylari va yog'lari, qayta ishlangan; hayvonlar va o'simliklardan kelib chiqqan mumlar	220,6	718,4 b.
Kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar		
Noorganik kimyo moddalari	78 374,9	150,0
Birlamchi shakldagi plastmassalar	52 122,2	125,2
Boshqa joyda tasniflanmagan kimyoviy materiallar va mahsulotlar	45 336,6	146,9
Bo'yaydigan va terini oshlovchi moddalar va bo'yoqlar	26 011,4	147,8

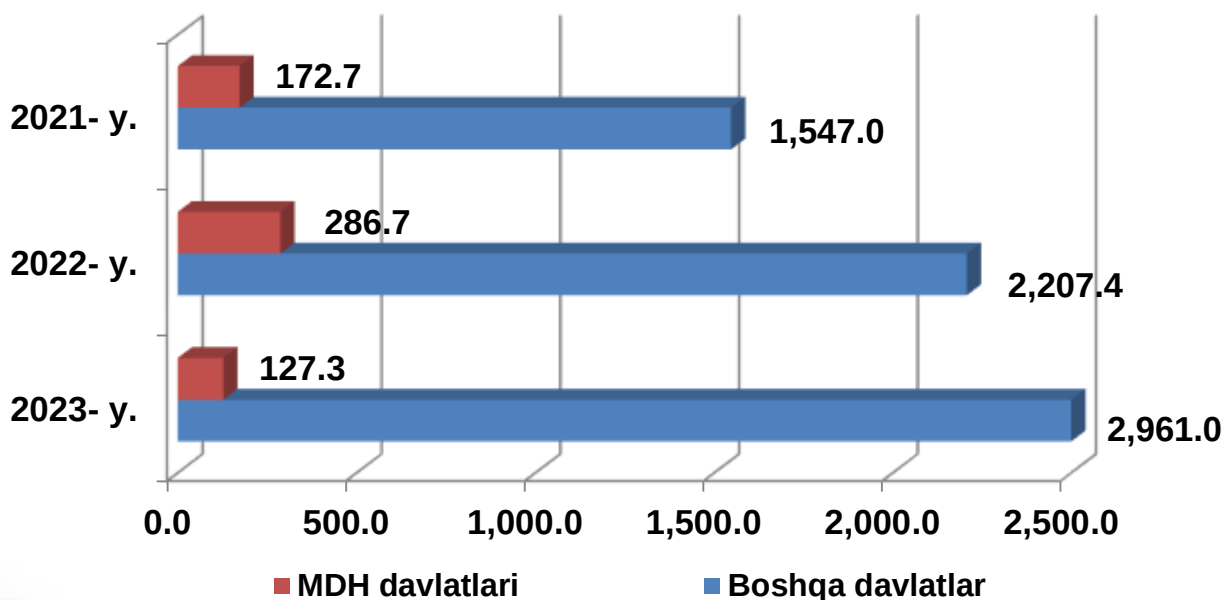
XSST bo'limi nomi	Ming AQSh dollari	2022-yilga nisbatan, % da
Sanoat tovarlari		
Cho'yan va po'lat	198 830,7	83,7
Rezina buyumlari, boshqa joyda tasniflanmagan	145 796,6	132,8
Metallardan tayyorlangan buyumlar, boshqa joyda tasniflanmagan	130 525,2	100,8
To'qimachilik yigirilgan ipi, matolar, tayyor buyumlar va shunga o'xshash mahsulotlar	58 943,2	113,7
Mashinalar va transport asbob-uskunolari		
Avtomobillar (havo podushkalaridagi transport vositalari ham)	1 261 702,0	117,7
Aniq sohalar uchun maxsus mo'ljallangan mashinalar	217 546,2	151,1
Sanoat uchun maxsus bo'lmagan mashinalar va asbob-uskunalar va ularning detallari, boshqa joyda tasniflanmagan	194 442,2	195,1
Elektr mashinalari, apparatlar va asboblari, boshqa joyda tasniflanmagan, va ularning elektr qismlari (boshqa joyda tasniflanmagan elektr maishiy asboblarning elektr bo'lmagan qismlari ham)	143 342,1	2,3 b.
Turli xil tayyor buyumlar		
Maxsus, ilmiy va nazorat asboblari va apparatlari, boshqa joyda tasniflanmagan	55 465,4	143,5
Mebel va uning qismlari, yotarjoy buyumlari, matraslar uchun tirgaklar, yostiqlar va shunga o'xshash tikilgan mebel	35 820,2	104,3
Har xil tayyor buyumlar, boshqa joyda tasniflanmagan	16 795,1	143,7
Blokli binolar, suv o'tkazish, kanalizatsiya, isitish va yoritish uskunolari uchun armatura va mahkamlash moslamalari, boshqa joyda tasniflanmagan	6 244,6	185,3

2023-yil yanvar-oktabr natijalariga ko'ra MDH mamlakatlaridan import ulushi **4,1 %** ni tashkil etib, 2022-yilning mos davriga nisbatan **59,4 %** ga kamaydi.

MDH VA BOSHQA DAVLATLARDAN TOVAR VA XIZMATLAR IMPORTI HAJMLARI DINAMIKASI

(yanvar-oktabr, mln. AQSh dollari, ulushi, % da)

2023-yil yanvar-oktabr oylarida Andijon viloyati **71** ta davlatdan tovar va xizmatlar importini amalga oshirdi. Yetti yirik hamkor davlatlar (Koreya Respublikasi, XXR, Braziliya, Meksika, AQSh, Rossiya Federatsiyasi va Turkiya) jami importning **90,8 %** qismini tashkil etdi.

VILOYAT IMPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARNING ULUSHI (2023-yil yanvar-oktabr, % da)

ANDIJON VILOYATINING ASOSIY HAMKOR DAVLATLARDAN AMALGA OSHIRGAN IMPORTI HAJMLARI VA O'SISH SUR'ATLARI (yanvar-oktabr, yillar kesimida)

Davlatlar	mln. AQSh dollari		O'sish sur'ati, % da		Umumiy hajmdagi o'rni	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Koreya Respublikasi	1 308,9	1 142,2	129,3	87,3	1	1
Xitoy	468,3	1 015,4	167,0	2,2 b.	2	2
Braziliya	42,6	190,2	3,5 b.	4,5 b.	8	3
Meksika	44,1	175,4	8,9 b.	4,0 b.	7	4
AQSh	65,7	136,1	119,8	2,1 b.	5	5
Rossiya Federatsiyasi	241,8	76,7	188,0	31,7	3	6
Turkiya	55,1	65,3	104,1	118,5	6	7
Hindiston	32,0	49,2	2,6 b.	153,5	9	8
Germaniya	30,0	35,9	176,3	119,7	10	9
Qirg'iziston	28,7	33,9	108,2	117,9	11	10
Slovakiya	10,3	25,4	180,7	2,5 b.	13	11
Chexiya	14,5	13,9	119,2	96,2	12	12
Vetnam	0,7	12,9	27,7	19,5 b.	15	13
Polsha	8,1	12,3	89,4	153,0	14	14
Italiya	8,2	10,9	80,7	132,4	40	15
Tailand	7,8	10,6	66,7	135,2	16	16
Eron Islom Respublikasi	7,5	9,5	96,7	126,5	17	17
Tayvan	4,1	9,2	136,1	2,2 b.	18	18
Shveytsariya	68,3	8,0	10,9 b.	11,7	20	19
Qozog'iston	7,1	7,1	81,6	100,4	19	20

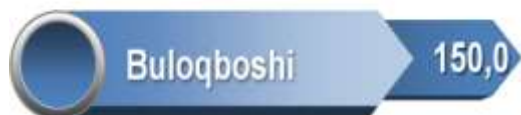
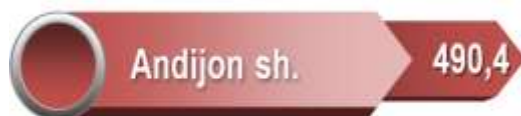

ANDIJON VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA IMPORTI

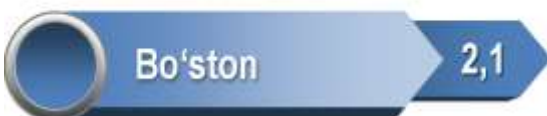
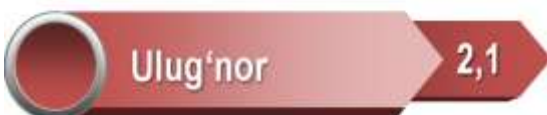
(2023-yil yanvar-oktabr)

	Hajm mln. AQSh dollari	O'sish sur'ati, % da	Ulushi, % da
Andijon viloyati	3 089,2	118,9	100,0
Andijon sh.	490,4	121,6	15,9
Xonobod sh.	68,9	185,7	2,2
<i>tumanlar:</i>			
Oltinko'l	19,7	327,7	0,6
Andijon	50,6	116,1	1,6
Baliqchi	3,1	31,3	0,1
Bo'ston	2,1	104,7	0,1
Buloqboshi	150,0	1 931,5	4,9
Jalaquduq	6,4	114,4	0,2
Izboskan	8,7	114,1	0,3
Ulug'nor	2,1	31,3	0,1
Qo'rg'ontepa	19,2	73,0	0,6
Asaka	2 163,2	117,2	70,0
Marhamat	15,3	204,3	0,5
Shahrixon	35,0	93,9	1,1
Paxtaobod	6,8	91,1	0,2
Xo'jaobod	47,6	118,7	1,5

Eng yuqori hajm,
mln. AQSh dollari

Eng quyi hajm,
mln. AQSh dollari

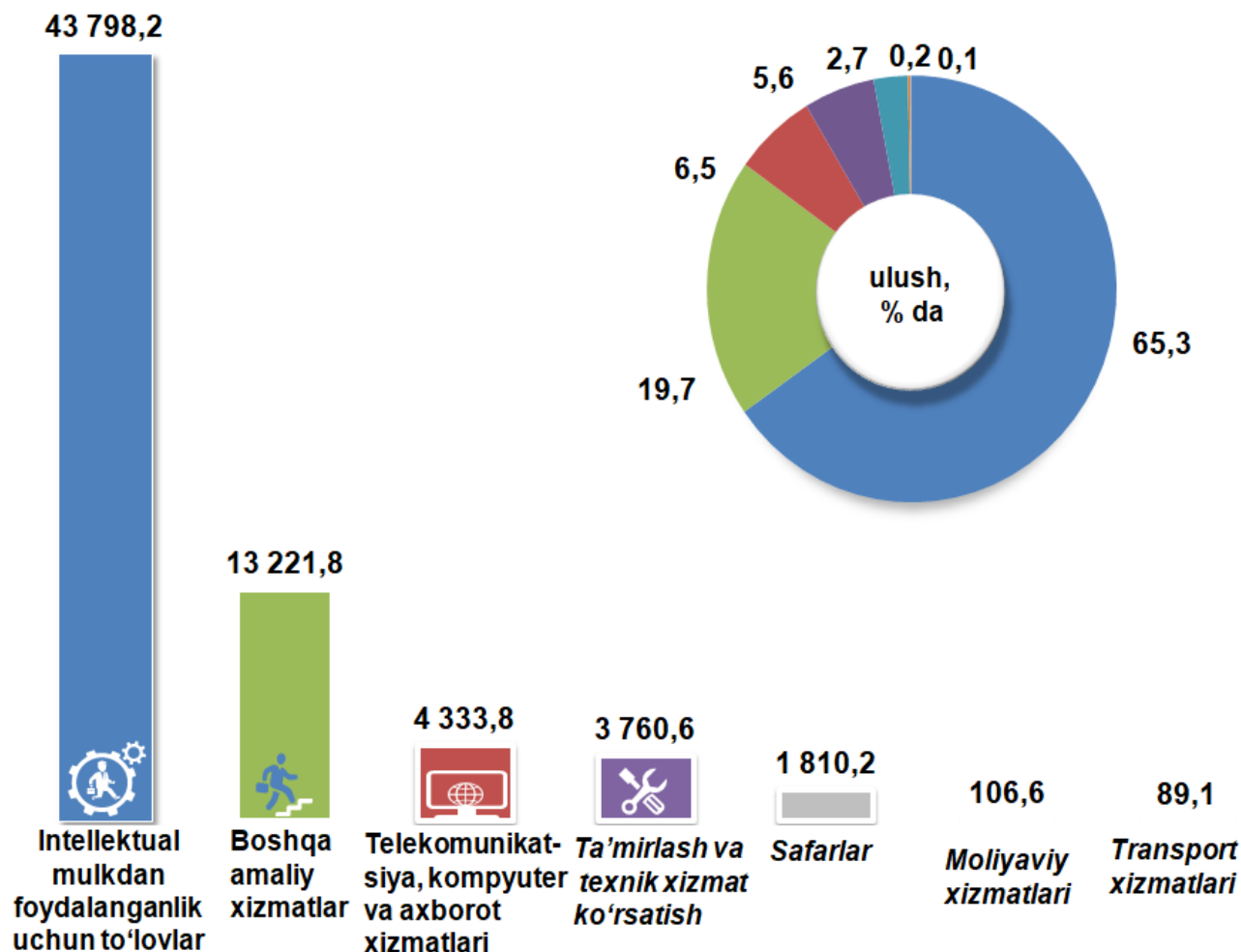

Viloyat importi tarkibida eng yuqori ulushni Asaka tumani **70,0** % bilan **2 163,2** mln. AQSh dollarini, eng quyi ulushni esa Bo'ston tumani **0,1** % bilan **2,1** mln. AQSh dollarini tashkil etdi.

XIZMATLAR IMPORTI TARKIBI

(2023-yil yanvar-oktabr, ulushi, % da)

2023-yilning yanvar-oktabr oylari yakuni bilan xizmatlar importi hajmi **67,1** mln. AQSh dollarini yoki jami import hajmining **2,2** % ini tashkil etdi va o'tgan yilga nisbatan **59,7** % ga kamaydi. Xizmatlar importi tarkibining asosiy ulushi Intellectual mulkdan foydalanganlik uchun to'lovlar, boshqa joyda tasniflanmagan (**65,3** %), amaliy xizmatlar (**19,7** %)ga tegishli bo'ldi.

MASHINALAR VA TRANSPORT ASBOB-USKUNALAR IMPORTI

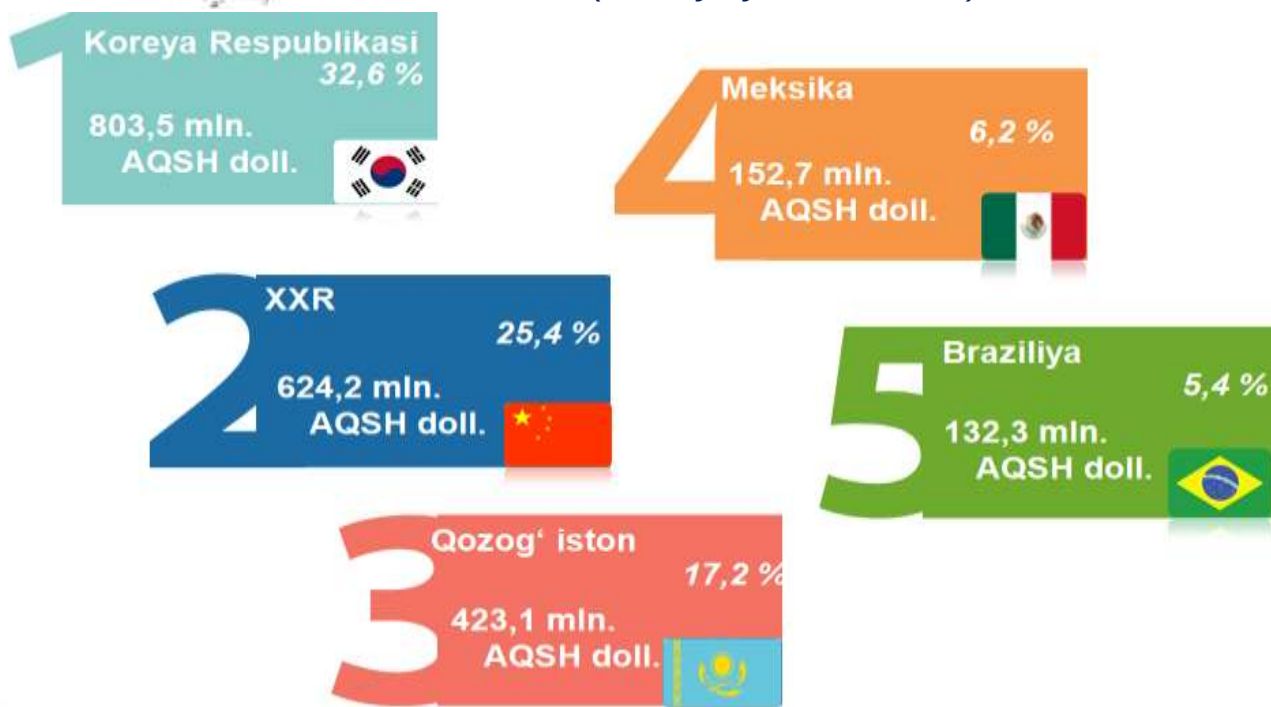

Viloyatda investitsiya muhitining yaxshilanib borayotgani sari va ushbu sohada amalga oshirilayotgan islohotlar natijasida mashina va asbob-uskunalar importining oshishi tabiiy hol.

Jumladan, 2023-yil yanvar-oktabr oylarida import tarkibida mashinalar va transport asbob-uskunalari hajmi **2 462,1 mln.** AQSh dollarini tashkil etib, 2022-yilning shu davriga nisbatan **34,4 %** ga ko'paydi va importning umumiy hajmidagi ulushi **79,7 %** ga yetdi.

MASHINA VA TRANSPORT ASBOB-USKUNALAR IMPORT QILINGAN ASOSIY HAMKOR DAVLATLAR (2023-yil yanvar-oktabr)

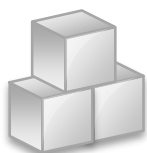
2023-yil yanvar-oktabr oylarida mashina va transport asbob-uskunalar importi hajmi o'tgan yilning shu davriga nisbatan **555,1 mln.** AQSh dollariga ko'paydi. Ushbu tovarlarni Andijon viloyatiga yetkazib berishning asosiy qismi Koreya Respublikasi (**803,5 mln.** AQSh dollari, **32,6 %**), XXR (**624,2 mln.** AQSh dollari, **25,4 %**), Qozog'iston (**423,1 mln.** AQSh dollari, **17,2 %**), Meksika (**152,7 mln.** AQSh dollari, **6,2 %**) va Braziliya (**132,3 mln.** AQSh dollari, **5,4 %**) kabi davlatlarga to'g'ri keldi.

SANOAT MAHSULOTLARI IMPORTI

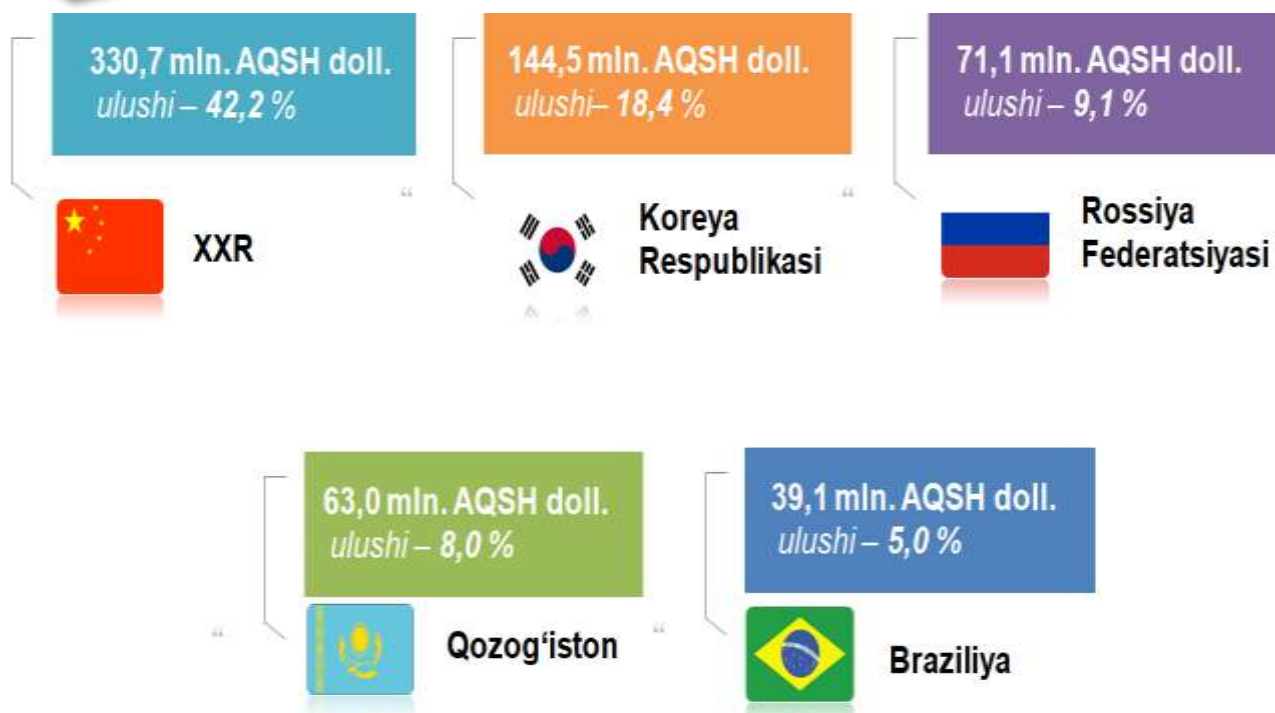

2023-yil yanvar-oktabr oylarida import tarkibida sanoat mahsulotlari tovarlari hajmi **783,3** mln. AQSh dollarini tashkil etib, o'tgan yilning shu davriga nisbatan **2,7** % ga kamaydi hamda importning umumiy hajmidagi ulushi **25,4** % ga yetdi.

SANOAT MAHSULOTLARI IMPORT QILINGAN ASOSIY HAMKOR DAVLATLAR

(2023-yil yanvar-oktabr, ulushi, % da)

Sanoat mahsulotlari importi asosan cho'yan yoki legirlanmagan po'lat (**198,8** mln. AQSh dollari), rezina buyumlari (**145,8** mln. AQSh dollari), metallardan tayyorlangan buyumlar (**130,5** mln. AQSh dollari), to'qimachilik yigirilgan ipi, matolar, tayyor buyumlar va shunga o'xshash mahsulotlar (**58,9** mln. AQSh dollari) va boshqalardan tashkil topgan.